

Heaks kiidetud ÕE poolt 25.08.2023 protokoll nr 3-21/6

Heaks kiidetud hoolekogu poolt 28.08.2023 protokoll nr 1-9/2

Heaks kiidetud ÕN poolt 29.08.2023 protokoll nr 1-8/9

KOLKJA LASTEAED-PÕHIKOOI LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVA

Sisukord

1. Lihtsustatud õppe õppe- ja kasvatuse eesmärgid	3
1.1. Lihtsustatud õppe põhiülesanne.....	3
1.2. Lihtsustatud õppe õpe- ja kasvatustöö eesmärgid	3
2. Lihtsustatud õppe (LÕK) õppe ja kasvatustegevuse põhimõtted	3
3. Lihtsustatud õppe (LÕK) rõhuasetused ning taotletavad pädevused	4
3.1. Lihtsustatud õppe rõhuasetused	4
3.2 Lihtsustatud õppe üldpädevused.....	6
4. Lihtsustatud õppe õppekorraldus	9
4.1. PLRÕK tunnijaotusplaan.....	9
5. Kolkja Lasteaed-Põhikooli LÕK tunnijaotusplaan 2023/24 õ/a	9
6. Hindamine	11
7. Põhikooli lõpetamine (LÕK)	11

1. Lihtsustatud õppe õppe- ja kasvatuse eesmärgid

1.1. Lihtsustatud õppe põhiülesanne

Suunata kerge intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna.

1.2. Lihtsustatud õppe õpe- ja kasvatustöö eesmärgid

Lihtsustatud õppele kohaldatakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatuseesmärgi ning pädevusi, arvestades järgmisi rõhuasetusi:

- õpilane peab lugu iseendast, kodust ja perekonnast, suudab majandada ennast ja oma perekonda;
- õpilane armastab kodumaad;
- õpilane teadvustab ennast ja kaasinimesi ning nende erinevusi, oma ja teiste rahvaste kultuurilisi erinevusi;
- õpilane tunneb ja järgib võimetekohaselt õigusnorme ja demokraatia põhimõtteid;
- õpilane hoidub eetiliselt valedest ahvatlustest ja ettepanekutest;
- õpilane tunneb terveid eluviise ning püüab neid järgida;
- õpilane teab loodushoiu peamisi seisukohti ja püüab tegutseda keskkonda säästes;
- õpilane eesmärgistab, kavandab ja hindab oma igapäevast tegevust;
- õpilane oskab tuttavates situatsioonides valida, nõu küsida, otsustada ja vastutust kanda;
- õpilane on valmis koostööks;
- õpilane osaleb võimetele vastavas täiendusõppes;
- õpilane mõistab lihtsat teavet, oskab teavet hankida (sh Internetist);
- õpilane valdab järgmisi elementaarsusi: vaatlemine, kuulamine ja kõne mõistmine, kõnelemine; lugemine, kirjutamine, arvutamine;
- õpilane mõistab töö vajalikkust, valdab baasoskusi, suudab tööaja jooksul alluda töödistsipliinile, on valmis endale otsima sobivat tööd.

2. Lihtsustatud õppe (LÕK) õppe ja kasvatustegevuse põhimõtted

2.1. Lihtsustatud õppes lähtutakse põhimõttest, et igaühel peab olema võimalus saada haridust vastavalt oma võimetele. Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse õpilaste võimeid ja teisi individuaalseid iseärasusi.

2.2. Lihtsustatud õppes peetakse oluliseks samu humanistlikke seisukohti, mida püstitab põhikooli riiklik õppekava. Tähelepanu pööratakse sallivusele erinevuste suhtes, kaaslaste erivajaduste mõistmisele; oma võimaluste ja piirangute teadvustamisele.

2.3. Taotletakse iga õpilase arengu toetamist: lapse arengupuute ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Selle aluseks on iga lapse arengutaseme ja -võimaluste hindamine. Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse eeldatavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi.

2.5. Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Kooli õppekava koostatakse nii, et õpilased omandaksid igapäevases elus toimetulekuks vajalikud teadmised ja oskused, väärtushinnangud ja toimimisviisid. Lihtsustatud õppe väljundiks on praktilist tööd väärtustav ja kutseõppeks valmis olev ühiskonna liige. Taotletakse õpetamist, kasvatamist ja arengu toetamist valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teooriaid käsitletakse minimaalselt, nende ülesandeks on üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatud. Praktilised oskused konkretiseeritakse õpitulemustes. Praktiliste oskuste omandamisel toetatakse emakeeles (suhtlemine, teabe hankimine), matemaatikas jt ainetes omandatud teadmiste ja oskuste. Seosed eri ainevaldkondade vahel kujunevad üldõppe või selle elementide rakendamise, õpetust läbivate teemade, õppeülesannete, -meetodite ja -viiside abil.

2.6. Lihtsustatud õppes suunatakse õpilast omandama sotsiaalseid kogemusi: täitma ülesandeid koostöös, eeskuju järgi, näidise põhjal ning sõnalise selgituse alusel. Õpilaste aktiveerimine eeldab nende psüühilisele arengule vastavate tegevuste valikut, jõukohast õpitegevust, konkreetset ja arusaadavat eesmärgiseadet, õpilaste tegevuse pidevat stimuleerimist ja edusammudele hinnangu andmist. Oluline on õpetaja ja õpilaste emotsionaalne kontakt ühistegevuses, õppe jõukohasus, heatahtlik ja toetav miljö. Õpioskuste kujunemist soodustavad õpetaja ja lastevanemate sagedased kontaktid (ühised nõudmised, samalaadne abi).

2.7. Kooli õppekava rakendamisel ja arendamisel arvestatakse konkreetse kooli ja klassi õpilastega. Tähtis on koostöö eripedagoogiga, aineõpetajatega, lapsevanematega, kutseõppe korraldajatega, valla või linna esindajatega, vajaduse korral spetsialistidega väljastpoolt kooli ja õpilastega.

3. Lihtsustatud õppe (LÕK) rõhuasetused ning taotletavad pädevused

3.1. Lihtsustatud õppe rõhuasetused

ja väärtuskasvatuse eesmärgid (PLRÕK Lisa 1 punktid 3.1., 3.3., 3.5., 3.7.) on järgmised

Klass	Rõhuasetused	Väärtuskasvatus
1.-2. klass	MINA teadvustamine(MINA ise); MINA – MEIE suhted; kontakt ja koostegevus täiskasvanuga, klassikaaslastega; osalemine õpitud süžee mängudes ja dramatiseeringutes.	ÕIGE – VALE TAHAN – ON VAJA
3.-5. klass	MINA – MEIE – KODUKOHT Õpilase rolli ja õpioskuste kujundamine ja toetamine; positiivne suhtumine õppimisse.	Käitumisaktide teadvustamine ja nende hindamine lähtuvalt moraalinormidest; viisakas ja reeglikohane käitumine tuttavates situatsioonides
6.-7. klass	MINA/MEIE/KODUKOHT/EESTI elementaarse teoreetilise mõtteviisi ja tööharjumuste kujundamine; rollisuhtlemise teadvustamine.	Suhtlusprobleemide lahendamine; viisakas ja reeglitekohane käitumine erinevates situatsioonides.
8.-9. klass	MINA/MEIE/EESTI/MAAILM ühiskonnas sotsialiseerumine; valmisolek eluks perekonnas; valmisolek osalemiseks tööturul, jõukohaseks kutse- ja täiendusõppeks.	Demokraatia põhimõtteid toetava kodaniku kasvatamine; sotsiaalsetele normidele vastav käitumine; konfliktsituatsioonide lahendamine kokkulepete teel.

3.2 Lihtsustatud õppe üldpädevused (PLRÕK Lisa 1 punktid 3.2., 3.4., 3.6., 3.8.):

Pädevus	1.-2. klass	3.-5. klass	6.-7. klass	8.-9. klass
Väärtuspädevus	Tunneb end oma pere liikmena, oma klassi ja kooli õpilasena; eristab oma võõrast-ühist; märkab ilu; oskab looduses käituda vastavalt õpitule ning hinnata enda ja teiste käitumist põhimõttel ÕIGE – VALE.	Käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, järgib lihtsamaid kombeid; mõistab OMA – VÕÕRAS – ÜHINE ja käitub vastavalt; hoidub loodust kahjustavast käitumisest.	Käitub viisakalt, tunneb kombeid; teab inimtegevuse mõju loodusele, hoidub loodust kahjustamast.	Järgib ühiselu reegleid kodus, koolis ja väljaspool kooli; tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna; mõistab igapäevaelus ilmnevaid inimese ja keskkonna seoseid.
Sotsiaalne pädevus	Hindab käitumisakte õige/vale-, meeldib / ei meeldi-tasandil;	Arvestab käitumisakti hindamisel teadaolevaid motiive ja tingimusi, väljendab ilmnenu iseloomuomadusi; kirjeldab oma käitumist konfliktsituatsioonis; hoidub kaaslast kahjustavast käitumisest.	Hindab objektiivselt kaaslaste käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest; lahendab konflikte rahumeelselt.	Suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab partneriga; teab oma peamisi õigusi ja kohustusi, seisab oma õiguste eest, lahendab konflikte norme arvestades.
Enesemääratlus-pädevus	Hoiab korras oma koolitarbed ja välimuse, hoiab puhtust; väljendab ennast 3–4-sõnaliste lihtlausetega.	Hoiab puhtust ja korda kodus ning koolis; kirjeldab oma tegevust selle ajal ja tagantjärele; kasutab õpitud enesekontrolli-võtteid.	Tunneb tervisliku eluviisi põhitõdesid ja järgib neid. Tegutseb vastavalt päevakavale; kirjeldab oma praktilist ja vaimset tegevust; kirjeldab ja hindab oma käitumist ning	Mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab omandatud töövõtteid; hindab õigesti oma võimeid toimetulekuks

			korrigeerib seda vajadusel.	elus, sh tööturul.
Õpipädevus	Täidab ülesanded koostegEVuses, eeskujU, näidise ja omandatud oskuste piiRides suulise korralduse järgi; leiab paberilehelt ja raamatu leheküljelt vajaliku teabe (suunamisel); kuulab ja vastab küsimustele; selgitab mõisteid ööpäev ja aastaajad; kujutab ette ja modelleerib lühitekstis kirjeldatud situatsiooni; viib kokku eseme või kujutluse ja keelelise väljendi, tunneb tuttavaid esemeid kirjelduse järgi.	Täidab ülesandeid eeskujU, näidise ja õpitud oskuse piires suulise ja kirjaliku korralduse järgi; kasutab tuttavaid abivahendeid õpiülesannete täitmisel; vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt; eristab tuttavates situatsioonides ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki; eristab fantaasiat ja reaalsust.	Täidab õpitud erialal tööülesandeid, kasutab juhendaja abi; kasutab õpioskusi ja tuttavaid abivahendeid; täidab ülesande, kontrollib ja hindab tulemust; oskab märgata oma õpiraskusi, küsib raskuste puhul abi ja kasutab seda; mõistab töö vajalikkust.	Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid üksi ja rühmas; kasutab jõukohaseid teabevahendeid; teeb märkmeid ja koostab tarbekirja; teab kutseõppe ja täiendusõppe võimalusi; väärtustab praktilist tööd ja on valmis kutseõppeks.
Suhtluspädevus	Loeb jõukohast õpitud teksti lühikeste sõnade ja/või kõnetaktide kaupa.	Loeb jõukohast teksti ladusalt, tõlgendab seda oma sõnadega, kujutab ette kirjeldatud objekte ja situatsioone; Väljendab ennast arusaadavalt, sh lühitekstide abil; Alustab ja jätkab	Loeb ladusalt, hangib informatsiooni oma teadmistele vastavast tekstist; valdab emakeele grammatikat, kasutab lausekonstruktsioone nende tähendust arvestades; selgitab rahulikult oma seisukohta kaaslastele.	Loeb, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel; esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega.

		dialogi.		
Matemaatika-pädevus	Vaatleb esemeid ja märkab nende erinevusi; võrdleb ja rühmitab esemeid ja kujutisi erinevate tunnuste alusel; eristab objekte kuju, suuruse ja värvuse järgi ning tajub ruumisuhteid.	Vaatleb, võrdleb ning rühmitab objekte ja nähtusi rühmitusaluse abil; mõistab ruumi ja aja suhteid, väljendab neid kõnes.	Teeb vaatluse põhjal järeldusi; loeb lihtsat plaani, kaarti, tabelit.	Eristab vahendeid tarbekeemias ja füüsikas.
Ettevõtlikkus-pädevus	Osaleb klassi ühistegevuses; kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab kaaslastele abi.	Õpib üksi, klassis ning kodus, osaleb ühistöös; osaleb jõukohaselt ühistegevuses, abistab kaaslast.	Valdab omandatud õpitoimingute struktuuri: formuleerib ülesande, kavandab tegevuse; täidab ühistegevuses erinevaid ülesandeid, käitub vastavalt rollile.	Arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest; tunneb vastutust oma tegude eest; lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu eetilistelt või õiguslikult valedele ettepanekutele.

4. Lihtsustatud õppe õppekorraldus

4.1. PLRÕK tunnijaotusplaan

Lihtsustatud õppel olevatele õpilastele võib kohaldada (PLRÕK punktis 5.6) toodud tunnijaotusplaanist erinevat tunnijaotusplaani (sealhulgas liita ja ümber kujundada õppeaineid), kuid vähendada ei tohi tööõpetuse tundide arvu. Sealjuures tuleb tagada õpilastele võimalused lisaga kehtestatud lihtsustatud õppe õpitulemuste saavutamiseks järgmiselt:

- 1) 1.–2. klassi õpitulemused hiljemalt 2. klassi lõpuks;
- 2) 3.–5. klassi õpitulemused hiljemalt 5. klassi lõpuks;
- 3) 6.–7. klassi õpitulemused 7. klassi lõpuks;
- 4) 8.–9. klassi õpitulemused põhikooli lõpuks.

4.2. Väikeklassis võib kooli õppekavas võrreldes määrusega muuta tunnijaotusplaani, näha ette vähendatud või asendatud õpitulemused võrreldes määruses sätestatud taotletavate õpitulemustega ja vähendatud õppekoormuse, kuid mitte alla 20 õppetunni õppenädalas.

4.3. Lihtsustatud õppel olevale õpilasele, kes õpib tavaklassis, kehtestatakse erisused tunnijaotusplaanis individuaalse õppekavaga. Lihtsustatud õppel olevate õpilaste klassis rakendatakse erisusi tunnijaotusplaanis hoolekogu nõusolekul ja see kehtestatakse kooli õppekavas.

4.3. Eesti keelest erineva õppekeelega koolis õpetatakse eesti keelt kui teist keelt alates kolmandast klassist. Lisaks keeletundidele on soovitatav õpetada eesti keelt teise keelena lõimituna teiste õppeainetega – st toimub praktiline kõnearendus (õppetöö valdavalt eesti keeles) näiteks kunsti-, tööõpetuse ja kehalise kasvatuse tundides.

4.4. Kehalise kasvatuse tunnid korraldatakse alates 4. klassist poistele ja tüdrukutele eraldi. Mittetatsionaarses õppes ei kuulu kehaline kasvatus kohustuslike õppeainete hulka.

5. Kolkja Lasteaed-Põhikooli LÕK tunnijaotusplaan 2023/24 õ/a

Õppeainete nädalatundide arv klassiastmete kaupa LÕK õppes vastavalt PLRÕKi (08.03.2023) tunnijaotusplaanile (PLRÕK Lisa 1 punkt 3.2.).

Tunnijaotusplaan LÕK 2023/24. õa

Õppeained	Õppetunde nädalas											
Klass	1.	2.	3.	4. RL	4. KL	5.	6.	7. RL	7. KL	8. RL	8. KL	9.
vene keel	7	9	7	7	5*	7	6	6	4*	6	4*	6
eesti keel teise keelena			2	2	2	2	2	2	4**	2	4* (+1)	2
matemaatika	5	5	5	5	5	5	5	4	4(+1)	5	5	5

loodusõpetus	1	1	2	2	2	2	4	4	4	4	4	4
ajalugu							1	2	2	2	2	1
inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
muusikaõpetus	1	1	1	1	2**	1	1	1	1	1	1	1
kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kehaline kasvatus	2	3	3	2	3**	2	2	2	2	2	2	2
tööõpetus	2	2	2	2	2	4	4	4	4	5	5	7
informaatika					(+1)				(+1)		(+1)	
valikõppeained				1	1	2	2	2	2	2	2	2
nädalakooormus	20	23	25	25	25	28	30	30	30	32	29	32

Tunnijaotusplaanis eesti keeles lõimituna teiste õpetatavad õppeained õppeainetega on märgitud punasega.

• Rõhuasetus 3.-4. klass

Kohustuslikest õppeainetest on 4. klassis vene keel 2 tundi vähem riiklikult kehtestatud miinimumist (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega *), mis on integreeritud muusika ja kehalise kasvatus tundidega (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega **).

Valikainetest õppeainetest lisaks üks tund informaatika läbi õppeaasta (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega +1).

Üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide paremaks saavutamiseks on suurendatud kohustuslike õppeainete mahtu järgmistel põhjustel:

Kehaline kasvatus – suurendada õpilaste kehalist aktiivsust koolipäeva jooksul, toetada ja laiendada eesti keele kasutamist õppeprotsessis.

Muusika-aktiivsem tegelemine musitseerimisega, toetada ja laiendada eesti keele kasutamist õppeprotsessis.

Informaatika – digipädevuste arendamine ja süvendamine.

4. klassis õpetatakse 1 nädalatunni ulatuses ringitunnina liiklusõpetust ja usuõpetust.

Liikluskasvatus - viia läbi õpilaste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

• Rõhuasetus 6.-7. klass

Kohustuslikest õppeainetest on 7. klassis vene keel 2 tundi vähem riiklikult kehtestatud miinimumist (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega *), mis on integreeritud eesti keele tundidega (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega **). Valikainetest õppeainetest lisaks üks nädalatund informaatikat ja üks tund matemaatikat läbi õppeaasta (tunnijaotusplaanis on

õppeaine tähistusega +1). Üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide paremaks saavutamiseks on suurendatud kohustuslike õppeainete mahtu järgmistel põhjustel:

Informaatika – digipädevuste arendamine ja süvendamine

Matemaatika - võimalus rakendada teoreetilisi teadmisi praktikas (õuesõpe).

- **Rõhuasetus 8.-9. klass**

Kohustuslikest õppeainetest on 8. klassis vene keel 2 tundi vähem riiklikult kehtestatud miinimumist (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega *), mis on integreeritud eesti keele tundidega (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega **).

Valikainetest õppeainetest lisaks üks nädalatund informaatikat ja üks tund eesti keelt läbi õppeaasta (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega +1).

Üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide paremaks saavutamiseks on suurendatud kohustuslike õppeainete mahtu järgmistel põhjustel:

Informaatika – digipädevuste arendamine ja süvendamine.

Eesti keel - arendada eesti keele mõistmist ühiskonnas hakkama saamiseks.

8. klassis 1 nädalatunni ulatuses ringitunnina õpetatakse ettevõtlus-ja karjääriõpet.

6. Hindamine

6.1. Lihtsustatud õppes kohaldatakse hindamisel põhikooli riiklikus õppekavas ja Kolkja Lasteaed-Põhikooli õppekavas hindamise kohta sätestatud.

6.2. Kolkja Lasteaed-Põhikoolis hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi mitmeeristavat hindamist.

6.3. Mitmeeristav hindamine on kokkuvõtva hindamise viis, mille puhul ainekavas määratud õpitulemuste saavutamise taset pole vajalik eristada.

6.4. Mitmeeristava hindamise puhul määratakse piisav õpitulemus, mille saavutamise korral väljendatakse tulemust hindegaga „AR+ - arvestatud kiitusega“, „AR - arvestatud“ ning millest madalamal tasemel tulemust väljendatakse hindegaga „MA - mittearvestatud“.

7. Põhikooli lõpetamine (LÕK)

7.1. Põhikooli lõpetamine toimub põhikooli ja gümnaasiumiseaduses § 30 ning PLRÕK § 3 sätestatud tingimustel ja korras.

7.2. Lihtsustatud õppes väljastatakse õppenõukogu otsuse alusel põhikooli lõputunnistus õpilasele, kelle viimased aastahinded kõikides õppeainetes on vähemalt „rahuldavad“ ning kes on sooritanud eesti keele ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami. Kooli valitud eksami õppeaine ja vormi määrab kooli direktor ning teeb selle põhikoolilõpetajale ja tema seaduslikule esindajale teatavaks hiljemalt jooksva õppeaasta 1. veebruariks.

7.3. Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele kui teise keele koolieksami.

7.4. Õppenõukogu otsusel võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esitatud taotluse põhjal anda põhikooli lõputunnistuse ka lihtsustatud õppes õppivale õpilasele, kellel on:

- 1) „nõrk” või „puudulik” lõpueksamihinne või õppeaine viimane aastahinne ühes õppeaines;
- 2) „nõrk” või „puudulik” lõpueksamihinne või õppeaine viimane aastahinne kahes õppeaines.